

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Τὸ ζήτημα τῆς συντηρήσεως τῶν γραπτῶν στηλῶν τοῦ μουσείου Βόλου κατέστη αἰνιγματώδες. Ἀπὸ τῆς ἀνευρέσεώς των ἐπιτροπαὶ ἀλλεπάλληλοι ἐπιγραμματίσθησαν, διαφωνίαι διευτυπώθησαν καὶ ἡ Σφιγξ δὲν εἶρε τὸν Οἰδίποδά της. Ὁ κ. Κ. Γκέσκος, ἀριστοῦχος ζωγράφος, ἐκ Βόλου καταγόμενος, ἐξέυρε νέον τρόπον συντηρήσεως, διὰ τὸν ἐλεγchon δ' αὐτοῦ κληροτύστη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Ζυλιερὸν υἱοῦ ζωγράφου, Θ. Θωμοπούλου γλύπτου, Ι Κατσαροῦ γυμνασιάρχου καὶ Α. Ἀρβανιτοπούλου. Ἡ ἐπιτροπεὶα τρεῖς συνεδριάσασα, ἐξήτασε λεπτομερῶς τὰς μέθοι τοῦδε πρὸς συντήρησιν γενομένας ἐργασίας καὶ δοκιμὰς καὶ τὴν προταθεῖσαν ἡδὴ ὑπὸ τοῦ κ. Γκεσκου μέθοδον, ἀπεφάνθη δ' ὅτι ἡ διὰ fixatif ψέκασις τῶν στηλῶν ὑπῆρξε καταστρεπτικὴ ἐκ τῆς συνεχοῦς χρήσεως αὐτῆς ὑπὸ κ. Ἀρβανιτοπούλου κατὰ τρίμηνον καὶ ἐξάμηνον ὅτι ἡ διὰ ὑγροῦ τινος Jarou ψέκασις τῶν στηλῶν ὑπὸ τοῦ κ. Ὁ. Ρουσοπούλου ὑπῆρξεν ἐπίσης καταστρεπτικὴ ὅτι στήλαι ἀπαξ ψεκασθεῖσαι διὰ fixatif διατηροῦνται καλύτερον τῶν πολλῶν ψεκασθεῖσων. Ἡ μέθοδος τοῦ κ. Γκέσκου, ἔχει ὡς ἐξῆς. Ψέκασμα διὰ βερνικίου λεπτοῦ à retoucher τοῦ οἴκου Lefranc μετὰ καλὴν πλύσιν. Μετὰ τοῦτο ἐπιχρῖσις διὰ χρωστήρος βερνικίου Crystal τοῦ αὐτοῦ οἴκου, ἐάν ἡ στήλη ἔχει πάθη σχάσιν τῶν χρωμάτων. Ὑπὲρ τῆς μεθόδου ταύτης ἐκηρύχθησαν τρεῖς κατὰ δύο ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπεῖας.

— Ἐν Λήμνῳ Ἄγγλοι, σκάπτοντες διὰ στρατιωτικοῦ σκοποῦ, ἀπεκάλυψαν δύο ἀρχαῖα οἰκοδομήματα τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων.

Σ Π. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

ΕΓΙΣΤΗΝ ἀπόλειαν ὑπέστησαν τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Σπυριδῶνος Λάμπρου. Ὁ ἀκάματος ἱστοριοδίφης, ὁ ἐμπνευσμένος ρήτωρ, πρωτεργάτης τῆς πνευματικῆς κινήσεως, ὑπῆρξε μὴ δόξα τῆς Ἑλλην. ἐπι-

στήμης. Αἱ ἱστορικαὶ του ἔρευναι, τὰ συγγραμμάτα του, οἱ λόγοι του, ἡ κοινωνικὴ του δράσις, πρωτοβουλία του εἰς ἔργα ἐθνικῆς ὠφελείας, κατέστησαν τὸν Σπυριδῶνα Λάμπρον ἐξαιρετικὴν ἑλῶς προσωπικότητα διεθνούς ἐκτιμήσεως.

Ἐγεννήθη ἐν Κερκύρῃ τῇ 6 Ἀπριλίου 1851. Υἱὸς τοῦ Ἡπειρώτου νομισματολόγου Παύλου Λάμπρου, ἐσπούδασε φιλολογίαν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ μας κατ' ἀρχὰς καὶ εἶτα ἐν Γερμανίᾳ, γενόμενος διδάκτωρ τοῦ ἐν Λειψία Πανεπιστημίου, διὰ τῆς ἐνασίμου διατριβῆς «Τὰ κατὰ τοὺς οὐκιστάς των πρὸ Ἑλλήσιν ἀποικίων» (1873). Περιήλθεν εἶτα τὰς βιβλιοθηκῆς πολλῶν χωρῶν χάριν μεσαιωνικῶν μελετῶν. Τῷ 1875 ἐγένετο ὑφηγητὴς τῆς Ἑλλην. ἱστορίας ὑποβαλὼν διατριβὴν περὶ τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18 αἰῶνος, τὸ δὲ 1886

διωρίσθη καθηγητὴς τῆς Γεν. ἱστορίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ. Συνέγραψε πλείστα ἔργα περιspoύδαστα, ἐν οἷς ἐξάτομον Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, ἐγκατεσπεύρων ἅμα διατριβὰς ἱστορικῆς, ἀρχαιολογικῆς, φιλολογικῆς εἰς Ἑλληνικὰ καὶ ξένα περιοδικά. Φοιτητῆς ἀκόμη ἔγραψε μελέτας περὶ Ζαλοκώστα, περὶ τοῦ Παναθηναϊκοῦ Σταδίου, περὶ τοῦ ζωγράφου Δοξαρά καὶ Κορενσίου καὶ ἐν δράμα «Ὁ τελευταῖος κόμης τῶν Σαλώνων». Ἐπίσης καὶ τινα ποιήματα. Μετέφρασε δὲ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν τοῦ Βερτολίνῃ, τὴν Ἑλλην. ἱστορίαν τοῦ Κουρτίου, Εἰσαγωγὴν εἰς ἱστορικὰς μελέτας καὶ ἄλλα. Ἐπὶ 14 ἔτη ἐξέδιδε τὸν «Νέον Ἑλληνομνήμονα», ὃν μόνος αὐτὸς συνέτασσε μέχρι τοῦ Μαρτίου τοῦ 1917. Εἰς ἰδίους τόμους συνεκέντρωσε τοὺς λόγους του, τὰ Ἄρθρα του, τὰς Ἀναμνήσεις του. Ἐν συνόλῳ, ἡ ἐργασία τοῦ Σπυριδῶνος Λάμπρου εἰς ἡμῖς περίπου αἰῶνα, ὑπῆρξε συνεχὴς καὶ τεραστία. Θνήσκων, ἀρῆκε ὄγκον συγγραμμάτων.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν συγγραμμάτων καὶ τῆς διδασκαλίας, ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ πολλῶν σωματείων καὶ ἐπιτροπῶν. Ὡς γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων εἰργάσθη ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας των ὑπερανθρώπως ὡς ἐπίσης καὶ ὡς Πρύτανις κατὰ τὸ Ἀρχαιολογικὸν Συνέδριον. Ἰδρυτὴς μετὰ τῶν ἀδελφῶν του τοῦ «Παρνασσοῦ» τοῦ ὁποῦ τοῦ βῆμα ἐτίμησε καὶ ἐξύψωσε, ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς πλείστα ἐπιστημονικὰ Συνέδρια. Ὡς ὁμιλητὴς συνήρπαζε μὲ τὸ κάλλος τοῦ λόγου, τὴν δύναμιν τῆς ἐμπνεύσεως καὶ συγχρόνως τὴν χάριν. Ἦτο δεξιότατος καὶ καλαισθητὸς χειριστὴς τοῦ λόγου.

Κατὰ τὴν κρισιμωτέραν περίοδον τοῦ πολιτικοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου, ἀνέλαβε τὴν προεδρείαν ὑπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως. Ἐδῶ σταματᾷ τὸ ἔργον τοῦ πνευματικοῦ ἐργάτου καὶ αὐτὸς δ' κατ' ἐξοχὴν ἱστορικὸς τοῦ Ἐθνους, περιέρχεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ μέλλοντος. Ἡ περιπέτεια τῆς παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἀναμίξεώς του εἰς τὴν πολιτικὴν ὑπέσκαψε τὸν ἀκμαιότατον οργανισμόν του. Ἐξωρίσθη καὶ κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς δίκης του, τὸ ἀπόγευμα τῆς 23 Ἰουλίου, ἀπέθανε μετὰ μακρὰν νόσον ἐν Κηφισσίᾳ.

Ἡ κηδεὶα του ἐγένετο ἀπέριττος, ἀλλ' ἐπιβλητικωτάτη λόγω τῆς συρροῆς τοῦ κόσμου. Οὐδεὶς λόγος ἐξεφωνήθη. Ὀλίγοι στέφανοι νωπῶν ἀνθέων ἐναπετέθησαν εἰς τὴν κρύπτῃν τοῦ οἴκου γενεακοῦ μνημείου, εἰς ὃ εἶρε τὴν ἡσυχίαν ἣν οὐδέποτε ἐγνώρισεν, ὁ δὲ δὲ τῶν γραμμάτων ἐργάτης, ὁ ἐθνικὸς ἱστορικὸς, ὁ φιλόπατρις ρήτωρ.

Ἡ «Πινακοθήκη», ἧς ὁ ἀείμνηστος ἀνὴρ ὑπῆρξε πολῦτιμος συνεργάτης κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐκδόσεως, γράψας δύο εἰδικὰς χάριν αὐτῆς μελέτας, πενθεῖ τὸν θάνατόν του.